

Quan iã»fm vá»• ã½ tÆ°á»Ýng gá»™p Tá°çt Tãçy vã Tá°çt Ta Iã m má»™t

ã»ng gã»p cá»ša *
22/02/2017

Quan iã»m vá ý t°ßng gÙp
Tçt Tây và Tçt Ta làm mÙt

*

Møy

n m gßn ây, cé tÙi gßn Tçt d° luã#n lji døy lên tranh lu-n vá viçc có nên gÙp
Tçt Tây và Tçt Nguyên án làm mÙt hay không. Có không ít các ý kiçn çng hÙ, ph£n
bác tẽ nhiãu giÙi, già tr», doanh gia, sí gia, các nhà v n hóa và nhing ng°Ýi
dân bình th°Ýng. Các ý çng hÙ th°Ýng trích d«nã Á xuýtã cça GS Võ Tòng Xuân, ng°Ýi ã nói tÙi
viçc này tẽ cách ây c£ chãc n m. Ông lji °ãc truyãn thông trích thu-t l-p lu-n
r±ng Tçt Viçt Nam

là theo IẾch Trung Quĩc vÙi nhiãu t-p quán cÕ truyãn, có møy být lãi sau ây:

- 1- Mýt cç hÙi n̄m b̄t ngay thÝi cç
kinh doanh, giao th°ing vÙi n°Ùc ngoài.
 - 2- Mýt thÝi giÝ cça nông dân lo ch m
sóc lúa ông-xuân, và lúa tiãm n ng cao nhýt trong n m.
 - 3- G°ãng ép thÝi khóa biãu híc t-p và
thi híc kó cça sinh viên híc sinh, làm cho hí mýt c£ 2 tußn Iã híc hành.
 - 4- Dân chúng nh-u nh't, bài bçc d°Ùi
nhiãu hình théc, rýt tñn kém tiãn cça và thÝi gian híc t-p, tÕn hçi séc khĩe và
tính mçng.
 - 5- Lãng phí ngày làm viçc trong khi quĩc
tç nghÉ Tçt Tây.
- V«n theo giáo s° Võ Tòng Xuân thì çn
nay chÉ có Trung Quĩc, Hàn Quĩc và Viçt Nam là còn giĩ cái Tçt âm IẾch trong
khi các n°Ùc khác ß châu Á ã chuyãn ngày nghÉ Tçt truyãn thñng theo d°ing IẾch.
Ông °a ví dã iã»n hình là Nh-t B£n, mÙt
trong sñ nhing quĩc gia giàu nhýt thç giÙi, ã chuyãn t-p quán n Tçt cça Nh-t
sang n Tçt theo D°ing IẾch tẽ n m 1872, 19 n m sau khi hçm Ùi Mù tiçn vào h£i
c£ng Edo (bây giÝ là Tokyo) n m 1853, ch°a kã rýt nhiãu n°Ùc châu Âu khác cing
ã áp dãng n Tçt theo d°ing IẾch tẽ ßu thç k÷ 16 và nhing thç k÷ tiçp sau ó.
Ông cing cho r±ng "Viçt Nam chúng ta çn
thÝi çi này v«n còn nghÉ Tçt theo IẾch cça Trung Hoa ã chuĩc løy nhing lãng
phí ã kã trên ây."
MÙi ây nhýt, mÙt lşn nĩa ý t°ßng nên
gÙp Tçt Tây và Tçt Ta lji °ãc bàn tÙi và lji tiçp tãc có rýt nhiãu ý kiçn trái
chiãu.

'Giúp
hÙi nh-p kinh tç'?

ã

Nhà v n tr» Tuç Nghi có bài viçt giĩ cho VTC Newsã çng hÙ quan iã»m này.
Tuç Nghi l-p lu-n là "hồ hào hÙi
nh-p kinh tç nh°ng v«n muĩn giĩ kh° kh° Iã Iñi v n hoá truyãn thñng ó là Tçt cÕ
truyãn".

Cô cing nói không phç nh-n "Tçt cÕ
truyãn mÙi ùng là Tçt sum híp cça ng°Ýi Viçt nh°ng nó không còn phù hãp vÙi tñc
Ù phát triã»n xã hÙi nhanh vi bão nh° hiçn nay.

"Chúng ta chín ãt n°Ùc giàu mçnh
hay chín cñ chýp giĩ truyãn thñng ã cé ph£i ng-m ngòi nhìn các quĩc gia khác
v°ãt m-t chúng ta hàng th-p k÷?"

Nhà v n Tuç Nghi có quan iã»m:

"Trên lý thuyçt, Tçt là sum híp, là tình thân và cing có ng°Ýi cho r±ng Tçt
cÕ truyãn là hÕn cça dân tÙc, Tçt còn thì dân tÙc Viçt mÙi còn (?) Tôi không

ng) v-y, cá nhân tôi cho r±ng n¿u ã sñng có tình thì 365 ngày trong n m Âu
tình ngh)a vÙi nhau, Âu sum híp vÙi nhau ché c±n gì nhân danh T¿t Ấ bày mâm
cao c× §y?

"Và cái hÕn ß dân tÙc vñn d) n±m ß

sñ thËnh v°ång, sñ phát triã v°ãt b-c vÁ kinh t¿, sñ hÙi nh-p khéo léo vÁ v n
hoá cing nh° chu©n mñc trong jo éc, lñi sñng c±a con ng°Ýi. Hà cÙ gi jo éc
xã hÙi càng xuñng c±p, kinh t¿ thì thắt lúi, T¿t thì ngày càng 'nhjt' mà cé phËi
kh ng kh ng 'gii hÕn'?"

æng hÙ ý ki¿n này còn phËi kã tÙi mùt

sñ ng°Ýi có tên tuÕi nh° các chuyên gia kinh t¿ Phím Chi Lan, Lê ng Doanh
v.v.

Ấ

Bà Phím Chi Lan,Ấ nguyên

Phó ch÷ tËch Phòng Th°ing mji và Công nghiÇp ViÇt Nam, thành viên Ban Nghiên c÷u
c±a Thç t°ng, có quan iãm xét trên góc ù kinh t¿: "mÙt n°Ùc còn nghèo,
n ng suýt lao ùng còn r±t th±p nh° ViÇt Nam mà lji nghË nhiáu ho-c làm viÇc vÙi
mÙt nhËp ù th±p nh° v-y thì r±t khó cho viÇc phát triã."

"ĐËp ó có thã dài hjn nh°ng nghË

mÙt kó. HiÇn nay thÝi gian nghË giãa hai cái T¿t ang gây ãnh h°ßng ghê gÙm tÙi
hojt ùng s±n xuýt kinh doanh c±a các công ty", bà Chi Lan °ãc báo chí
trích d«n.

Ch°a kã theo bà Chi Lan viÇc gÙp hai

cái T¿t còn có cái lã v«n duy trì °ãc truyã thñng gia ình và truyã thñng
sum híp nh°ng có kó nghË chung vÙi thÝi gian nghË dài thì con cháu ß các nji
khác, ß n°Ùc ngoài cing v«n có thã vÁ sum híp vì hiÇn "n¿u gia ình nào có
con cái ang ß n°Ùc ngoài thì khó có thã vÁ °ãc vào đËp này. Nh° v-y, con cháu
cing không thã sum híp °ãc vÙi gia ình vào đËp T¿t Nguyễn án."

'Nét

-c tr°ng v n hóa'?

Tr°Ùc nhing Ấ xuýt và ý ki¿n cng hÙ

viÇc gÙp T¿t ã có không ít các ý ki¿n phËn ñi. MÙt trong nhing doanh nhân có
ý ki¿n phËn ñi ý t°ng này là ông Hoàng KhËi - Ch÷ tËch t-p oàn KhËi Silk.

Ông KhËi ng thông iÇp: "Giàu

thì ã giàu rÕi. Thôi ãng bàn bñ T¿t nĩa cho nó nôn nao, nó vui."

Ấ

Giáo s° Hoàng Ch°ing,Ấ G Trung Tâm nghiên c÷u, b£o tÕn và
phát huy v n hóa dân tÙc, °ãc báo Ng°Ýi °a tin trích lÝi nói viÇc Ấ xuýt nh°
th¿ là không hãp lý vì T¿t Nguyễn án không chË là đËp sum v§y, đËp nhÙ vÁ nguÕn
cÙi mà ã n sâu trong tâm trí cing nh° là nét v n hóa -c tr°ng c±a con ng°Ýi
ViÇt Nam.

"T¿t cÕ truyã là v n hóa truyã

thñng có tẽ hàng m±y ngàn n m. T¿t cÕ truyã là nét -c tr°ng gñ liã vÙi Ýi
sñng xã hÙi, tình thñ cing nh° v n hóa c±a ng°Ýi dân ViÇt Nam. Nói gì thì
nói, ng°Ýi ta i làm c£ n m chË có nhing ngày T¿t Ấ trß vÁ sum v§y bên gia
ình, cÙ sao nói bñ. Chúng ta có T¿t c±a chúng ta, ng°Ýi ph°ing Tây có T¿t c±a
hí sao lji i bñ v n hóa c±a ta Ấ theo v n hóa c±a hí& Tôi cho là b±t hãp
lý", Giáo s° Hoàng Ch°ing nói.

Ấ

Facebooker Hoàng HuyẤ °a ra các l-p lu-n vÙi lý do vÁ truyã
thñng, T¿t âm lËch mùi là T¿t oàn viên, các l-p lu-n c±a Giáo s° Võ Tòng Xuân
là ch°a ç séc thuy¿t phác và có k¿t lu-n:

"Nói gì thì nói, mình không muñn

bñ T¿t âm mà gÙp vào T¿t đ°ing, vì suy cho cùng, T¿t âm v«n là cái hÕn cñt dân
tÙc. N¿u nói không n T¿t âm Ấ xóa bñ triÇt Ấ nãn v n hóa Trung Quñc thì mình
xin nói luôn, lËch D°ing, T¿t đ°ing cing ãu phËi c±a n°Ùc mình.

"Và còn mùt lý do r±t quan trñg

nĩa mà mình muñn Ấ c-p, ±y là& dù lÙn rÕi nh°ng mình v«n °ãc bñ m¹ mæng tuÕi."

Ấ

MÙt Facebooker khác, vÙi tên Thịnh

Babel, vi¿t có chút hài h°Ùc: SAO L I CHË C:IN MØT T¾T NHË? vì "ngoài viÇc
°ãc nghË hai l§n, mxi l§n vài ngày thì còn °ãc nh-n tiã th°ßng hai l§n."

"Còn lý do Ấ ti¿t kiÇm thÝi gian

mình th±y vô lý. MÙt xã hÙi (ch¿ ù) con ng°Ýi °ãc nghË nhiáu nh°ng cuÙc sñng
v«n Õn thì ti¿n bÙ ché sao?

"Còn tíct kíçm thÝi gian °? K¹t

xe m†t nhiáu thÝi gian ĩm. Cà phê m†t nhiáu thÝi gian ĩm. Bia blt m†t nhiáu thÝi gian ĩm. Thç tác hành chính m†t nhiáu thÝi gian ĩm. Công chéc vác ô ÷n công sß ngñn nhiáu thÝi gian ĩm. Công viçc chÉ cşn vài ng°Yi làm nh-n con cháu vào c£. Ñng giçt thÝi gian nhiáu ĩm. Híp hành tñn nhiáu thÝi gian ĩm. Có gùp nên gùp hçt các tÕ chéc vÁ mñi chính quyán. Gín.

"Nói cho cùng thì mình thÿy chÉ

có mùt cái Tçt: Tçt âm lÉch. Không khí hay ĩm, şm ¥m ĩm. Mình không cho Tçt Tây là Tçt. ó chÉ là thÝi kh-c ón n m mÙi d°ing lÉch, nghÉ x£ hji mà thôi", Facebooker Thinh Babel viçt.

'Tçt

cÕ truyán - v n minh lúa n°Úc'?

À

Sí gia D°ing Trung Quñc

viçt trên Facebook cça ông: "Bjn biçt làm món gì trong dÉp Tçt cÕ truyán theo lÉch m-t tr ng cça v n minh lúa n°Úc Bách Viçt - ông Nam Á?" Á d«n nh-p cho video cça nghç s) hải Trung Dân, ng°Yi °a ra quan iãm phñn bác ý t°ßng gùp hai cái Tçt làm mùt °ác trangÁ Á án Bçp Viçt - Bçp cça Thç giÛiÁ ng t£i.

Trong mùt ojn video ngñn, nghç s)

Trung Dân nêu rõ Tçt cÕ truyán cça dân tÙc Viçt Nam có nguón gñc tē thşn nông Trşn Hiu T°Úc:

"NhÝ Trşn Hiu T°Úc mà chúng ta có

c£ mùt nán v n minh lúa n°Úc, chúng ta l-p quñc, chñng ngoji xâm và tr°Yng tón ÷n ngày hôm nay.

"Thşn nông là ng°Yi şu tiên dji

cho ng°Yi dân ¥t Viçt trÓng lúa n°Úc. Nán v n minh lúa n°Úc ã £nh h°ßng r†t lÙn ÷n Ýi sñng nông nghiçp, Ýi sñng v n hóa cça ng°Yi ¥t Viçt và cho tÙi ngày hôm nay ng°Yi Viçt chúng ta v«n còn sí dđng.

Và nghç s) Trung Dân cing nh-c lji

"cách ây không lâu các nhà kh£o cÕ ã chéng minh °ác Óng b±ng sông HÓng là mùt trong nhing trung tâm duy nh†t lúa n°Úc cça c° dân Bách Viçt hay còn gíi là ng°Yi Viçt CÕ chúng ta. Có °ác v n minh lúa n°Úc, có °ác bù lÉch âm lÉch, ng°Yi Viçt Nam

ã n Tçt theo mùa và °ác tính theo Tíct mà ngày nay ã °ác gíi là Tçt."

Và nh° v-y theo ông "Tçt cÕ truyán

nông nghiçp không tón tji hay phát xu†t ß vùng hiçn nay là lãnh thÕ phía B-c sông Hoàng Hà cça CÙng hòa Nhân dân Trung Hoa vñn là lãnh thÕ gñc cça c° dân du mắc ph°ing B-c. Tçt cÕ truyán nông nghiçp gñ lián vÙi v n hóa n°Úc m-m và tác trşu cau Viçt Nam - ông Nam Á.

"ây là vñn Á tranh lu-n cşn °ác

khép lji khi Tçt cÕ truyán ã °ác sí dđng hàng ngàn n m nay, là nán t£ng cça nán v n hóa ©m thñc lúa n°Úc -c s-c lÿy tñ nhiên làm gñc, vèa ngon vèa lành, là nhà bçp trÉ bçnh cho c£ thç giÛi trong thÝi jji hÙi nh-p toàn cşu."Á